

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü

Sayı : E-19177542-350-1968338

13.12.2021

Konu : Turizmde Türkçenin Korunması Projesi

DAĞITIM YERLERİNE

Turizm sektörünün geliştiği ve küresel turizm faaliyetlerin yoğunlaştığı ülkelerin dillerinde kullanılan ve milletlerarası etkileşim sonucunda Türkçeye olduğu gibi geçmiş turizm terimlerinin bir dünya dili olan Türkçede de karşılıklarının belirlenmesi ve yerleşmiş olanların açıklamalarının yapılması amacıyla Turizm Akademisyenleri Derneği (TUADER) ve Türk Dil Kurumu (TDK) ortaklığında "Turizmde Türkçenin Korunması Projesi" yürütülmekte olup, Projenin çıktısı olarak bir "Türkçe Turizm Sözlüğü" oluşturulması hedeflenmektedir.

Diğer taraftan, Türk dili ve kültürünün en önemli şahsiyetlerinden Yunus Emre'nin vefatının 700. yılı olması nedeniyle UNESCO tarafından anma ve kutlama yıl dönümleri arasına alınan 2021 yılı, Cumhurbaşkanlığımızca 30 Ocak 2021 tarihli ve 31380 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 2021/1 sayılı Genelge ile "Yunus Emre ve Türkçe Yılı" olarak ilan edilmiştir. Bu kapsamda Yunus Emre'nin mirası, medeniyet dili Türkçe'nin bilinçli ve doğru kullanılmasına katkı sağlayacak olan "Turizmde Türkçenin Korunması Projesi"ne Bakanlığımızca da destek verilmektedir.

Detayları yazımız ekinde gönderilen söz konusu Proje kapsamında, turizm akademisyenleri ve dil bilimcilerin bugüne kadar yürüttükleri çalışmalar sonucunda sektörde kullanılan 7000'den fazla mesleki kavramın (terimin) tanımları hazırlanarak Türkçe karşılığı oturan kelimeler belirlenmiş olmakla birlikte, ekli (Ek-1) listede sıralanan, Türkçe karşılığı olmayan ya da kullanımı oturmamış kelimelere kullanılabilir Türkçe karşılıkların belirlenmesine yönelik çalışmalar devam etmektedir. Bu noktada ekli listede bulunan kelimelere Türkçe karşılık önerilmesi ve sözlüğe eklenmesinin uygun olacağı değerlendirilen sözcüklerle ifadelerin ve varsa konuya ilişkin başkaca önerilerinizin de Bakanlığımıza iletilmesi çalışmamız açısından büyük önem arz etmektedir.

Buna göre, turizm sektörünün tamamınca benimsenerek kullanılacak ortak bir dil oluşturulması ve dilimizin toplumsal yaşamda korunmasına katkıda bulunulması için etkin katılımının sağlanarak Ek-1'de bulunan sözcük ve ifadelere sektörde yer bulacağı düşünülen Türkçe karşılıkların önerilmesi, sözlüğe eklenmesinin uygun olacağı değerlendirilen kelimelerin ve varsa konuya ilişkin başkaca önerilerinizin turizmsozlugu@ktb.gov.tr e-posta adresi veya posta yoluyla Bakanlığımıza iletilmesi hususunda gereğini arz/rica ederim.

Şennur ALDEMİR DOĞAN

Bakan a.

Genel Müdür V.

Ek:

1 - Türkçe Karşılık Önerilmesi İstenen Kelime ve İfadeler Listesi (12 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 55C2F1C0-D875-4D88-8AAA-6BC534B3C1B9

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/>

İsmet İnönü Bulvarı No:32 06490 Emek - ANKARA

Telefon:(312)4708000

Elektronik Ağ:yigm.kultur.gov.tr

Bilgi için:Atiye Işıl ERTOSUN

Mimar

Telefon No:(312) 470 73 32

2 - Turizmde Türkçenin Korunması Projesi Açıklama Dosyası (3 Sayfa)

Dağıtım:

Gereği:

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına
Gençlik ve Spor Bakanlığına
Milli Eğitim Bakanlığına
Sağlık Bakanlığına
Tarım ve Orman Bakanlığına
Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığına
Kalkınma Ajanslarına
Turizm Alanında Faaliyet Gösteren Derneklere
Turizm Alanında Eğitim Veren Yükseköğretim Kurumlarına
Turizm Eğitim Kurumları Mezun Derneklerine
Online Turizm Gazetelerine

Bilgi:

Türk Dil Kurumu Başkanlığına
Turizm Akademisyenleri Derneğine
Eti Mahallesi, Strazburg Caddesi No: 40/20 Sıhhiye
ÇANKAYA / ANKARA

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 55C2F1C0-D875-4D88-8AAA-6BC534B3C1B9

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/>

İsmet İnönü Bulvarı No:32 06490 Emek - ANKARA

Telefon:(312)4708000

Elektronik Ağ:yigm.kultur.gov.tr

Bilgi için:Atiye Işıl ERTOSUN

Mimar

Telefon No:(312) 470 73 32

Yabancı Terim	Önerilen Türkçe Karşılık
A la carte	
A la vapoeur	
A'la minute	
Above-the-fold	
Above-the-line advertising	
Aboyeur	
Absorption Costing	
Absorption Pricing	
Absorption Rate	
Accelerated Depreciation	
Accelerated Freefall	
accepted waitlist reservations	
acclimatise	
accommodation provider	
Accommodation Grading Scheme	
Accredited Agent	
ACE Adventure, Culture and Ecotourism	
acro flying	
Action Price	
Action Shot	
action-packed holiday	
Acupuncture	
Ad Apace	
ad banner/banner	
Add On Fare	
Add-on sales	
Ad-Hoc Charter	
adjoining room	
Adjustable Buoyancy Life Jacket	
adjustment	
Administered Channel	
Administered Price	
Adserver	
Adspend	
Advance Booking Charter	
Advergaming	
Advertising Appeal	
Advertising Brief	
Advertorial	
Aerobatics	

Yabancı Terim	Önerilen Türkçe Karşılık
Aerodynamic	
Aeropress	
aerostat	
Aesthetic Value	
Affinity Card	
affinity charter	
Affinity Marketing	
Agency mark-up	
Agency price	
Agency Services Manager	
Agricultural Museums	
Agroecology	
Agrotourism/ Agritourim	
ai powered apps	
Aid to Trade	
Aided Recall	
Air Freight	
air/sea interchange	
Airfoil	
Airmail	
Akupressur	
Al dente	
Alehouse	
Alfa Test	
Algotherapy	
allotment	
Altitude Sickness	
Ambient Media	
Amuse bouche	
Anglez	
Anti aging treatment	
Anti Dumping	
anuite	
Aperatif yiyecek	
Apitherapy	
Apoendemic	
Apokrif	
Aport	
app store	
Aprés-Ski	
Aqua Zorbing	
Architrave	
Arrival without notice	
Artifact	
Artificial Obsolescence	

Yabancı Terim	Önerilen Türkçe Karşılık
Artisan Ekmek	
artist-in-residence	
Au gratin	
Au lait	
Au sec	
Autogenic training	
automated indexing	
Automatic Merchandizing	
Availability	
Avalanche (Fransızca)	
Avalanche Transceiver	
Avifauna	
baby showers party	
Babylift	
back payment	
backdoor selling	
backline	
backload	
badminton	
Banana	
Bar Mat	
Barbekü	
Barboy	
Bare-boat	
Bare-boat charter	
barefoot skiing	
Barista	
Barmaid	
barter	
bathroom linen	
beach buggy	
Beach Volleyball	
beacons	
Behemoth syndrome	
Bell boy	
Bell Tent	
Benmari	
Best Available	
Best Possible Price	
Beverage	
Biathlon	
bibliotourism	
bid	
bi-level suite	
Bio fact	
Bio Tourism	

Yabancı Terim	Önerilen Türkçe Karşılık
Biocentric	
Biocentrism	
Bioprospecting	
Bioregionalism	
Biosauna	
Birding Tourism	
Bisque	
Bistro	
bistro	
Bitter	
bivak Fr.Bivouac	
Black Spot Turizm	
blackout periods	
Blanch / blanchir	
bleisure	
Blend	
Blender	
Blender	
Blepharoplasty	
Blind Baking	
Blini Tavası	
Blog	
blokage	
Blooming	
blue infrastructure	
bluetooth	
Bluetourism	
Boarding	
Boarding Time	
Boat Train	
book butler	
booking reference	
bookmark	
boom	
Börmaniye	
bouldering	
Bouquet Garni	
brasserie	
Breakage	
brifing	
Broker	
Brunch	
Brunuaz	
bucket and spadeing	
budget fare	
built-in translator	

Yabancı Terim	Önerilen Türkçe Karşılık
Buklet	
Bullying	
Bumping	
Bungee Jumping	
buoyancy compensating	
Burner Hunt	
Business Class	
button lift	
Cabooses	
California menu	
Call to Action	
Canopy Piloting	
Canyon Swinging	
Canyon Track	
Canyoneering	
Canyoning Route	
Car hop	
Caramelise	
Carbon Capture And Storage	
cardboarding	
caretta caretta	
carnet	
Carry Over cooking	
Carte du Jour	
Carving	
Carving Skis	
cash basis	
Cat Ski/ Snowcat	
Catering	
Cat-Skiing	
Cave	
Cavern	
Caving	
Cayroskopic Plane	
Celebrity worship syndrome (CWS)	
Certificated-Bed	
Chafing dish	
chair	
chambermaid	
Charge Voucher	
Charity tourism	
Chart	
Charter	

Yabancı Terim	Önerilen Türkçe Karşılık
charter coach	
charterer pays des (Delivered ex-ship-DES)	
chatboard	
chatbot	
Chauffeur driven tours	
Check	
Check in	
check out	
Check-in List	
check-list	
Check-out List	
Checkup	
Chiffonade	
Chopstick	
chuckimation	
CIP - Commercial Important Person	
circle trip	
circuit tour	
circuitous	
Circulation War	
circumnavigate	
Circumpolar	
city account	
City break	
city ledger	
clay animation claymation	
clearing bank	
clearing house	
Climatotherapy	
Clip-Joint	
closed date	
closed out	
Coaster	
co-creation	
cognitive hacks	
collaborative filtering	
colony	
Colours	
comment check	
Commercial Rate	
Comps/celebrity travel	
compulsive consumption	
computer phobia	
Concierge Desk	

Yabancı Terim	Önerilen Türkçe Karşılık
Condiments	
conditions of contract	
confirmation	
Confit	
consequential loss	
Consomme	
consortium	
conspicuous consumption	
contact center	
Containers	
Contamination	
Contextual Advertising	
contextual awareness	
Continent	
Continental Breakfast	
Continental menu	
Continental Plan	
contremarque	
conurbation	
Convenience food	
convivium	
Corinthian	
Corkage	
Corkage fee	
Corked	
cosmopolitan	
cottic	
Couverture	
Cover Charge	
Creaming	
Crimping	
Croissant	
Croquette	
cross-border ticketing	
Crumble	
Curling	
currency restriction	
curtailment insurance	
custom declaration	
customer journey map	
customer representative	
customs broker	
customs duty	
cut-out animation	
Cutter	
Cycle menü	

Yabancı Terim	Önerilen Türkçe Karşılık
Daily Delegate Rate	
Daily use	
Dam	
Dark Sky Tourism	
data scraping	
data silo	
day return	
De Luxe	
dead-and-alive	
deadheading	
deadline	
Deep Water Soloing	
Deglaze	
deglobalization	
Degüstasyon	
Degüstatör	
demarketing	
denied boarding	
compensation	
denizen	
departure tax	
deportation	
deportee	
deposit collection advice	
Desk	
Desserts	
destination	
Detoxification	
Digestiv	
dine-around-plan	
Dinner Jacket	
directional fare	
director general	
disk jokey	
Displaced Person	
display	
Docking	
Dogwatch	
Dolphin Watching	
domestic	
Dömgilas	
Dömisek	
Dory	
douane	
Double Double	
Double Red	

Yabancı Terim	Önerilen Türkçe Karşılık
down under	
Downgrade	
Downtown	
Drag	
Drag Lift	
drawn-on-film animation	
Dress	
Dress Code	
Dressing	
Drift Diving	
Drive-through restaurant	
Drop Off Charge	
Dry Aged	
Dry Slope	
Dry Suit	
duty free	
duty-free allowance	
duty-free units	
Dynamic Remarketing	
Early Bird	
Early check out	
Early check out-Erken Ayrılış	
Ecofact	
Ecolodge	
Eco-Pods	
Ecotourism Opportunities Spectrum	
Edible flower	
efficiency	
Eko iq	
electronic word of mouth	
emcee	
Emergency rates	
employee costs	
en bloc	
En Suite	
Entertainer	
Entree	
Entremets	
epicure	
Epifani	
erasure animation	
Escort	
Escorted Tour	
escrow account	

Yabancı Terim	Önerilen Türkçe Karşılık
ethical consumerism	
Etüve	
European Plan	
exclusive Latince exclusivus	
Executive Chief	
Executive coach	
Executive Floor	
Executive room	
expedition	
experimental animation	
Exploring Caves	
extension	
external determinants	
external influences	
extranet	
extras	
extrinsic	
extrinsic attributes	
Facilitator	
Facilities	
Family Friend Rate	
Family Plan	
fare construction point	
fast track service	
Fast-Food Outlet	
feeder service	
Feet	
Feng Shui	
fiction tourism	
Fiks menü	
Fine dining restaurant	
Finger bowl	
fitness	
Fitoplankton	
Flag carrier	
Flambe	
Flavor Houses	
Fleto	
flip book animation	
Floating hospital	
Flyboard	
fly-drive tour	
Folding	
Fondue	

Yabancı Terim	Önerilen Türkçe Karşılık
foreign independent travel FIT	
Forfaiting	
forklift	
Forward	
Fountain drink	
FPM Feet Per Minute	
Franchise	
franchise hotel	
franchiser	
franchising	
free sold	
free solo	
Freeganizm	
Freeride	
french bed	
French Press	
frequent flier	
frequent flyer programmes	
Fresh	
Fresk/Fresco	
Frigidarium	
Frit	
Frutaryen	
Full Complimentary	
fullfilleds	
function chart	
function sheet	
Funifor	
Funitel	
Future	
Füzyon Mutfak	
Galley	
Game Based Marketing	
Gamification	
Ganaj	
Ganished onion	
Garde Manger	
garni	
Garnish	
gender binarism	
geoconservation	
Geodesic Dome	
geofencing	
Geoit	
Geomorphotourism	

Yabancı Terim	Önerilen Türkçe Karşılık
geosentrik	
Geotourist	
Geotrail	
getto	
Ginger bug	
Glacier Hiking	
Glamorous	
Glamper	
Glamping	
glamping experiences	
Glamping Tourism	
Gliding	
Gorge-Walking	
go-show	
grass skiing	
grasshopper trip	
Gratine	
gratuity	
Grazing	
Green Holiday Vacation	
Green Laning	
green washing	
Gross Operating Profit Per Available Room	
group blokage	
group executive GRM	
Guaranteed Payment	
Gueridon	
guest book	
guest contact	
guest history	
Gurme	
Gyrocopter	
Hacienda	
hall porter	
hallmark	
Halotherapy	
handling agent	
Hang Gliding	
Happy Hour	
Harness Zorbing	
Haute cuisine	
Head Concierge	
headline city	
Healty and safety	
Helibiking	

Yabancı Terim	Önerilen Türkçe Karşılık
Heliotherapy	
heterostreotip	
heterotopia	
hidden city ticketing	
highlining	
hike and fly	
holiday blog	
Homeopathy	
Horse Sled	
Hospitalization	
Host	
Hostes/Host	
House Use	
Hub	
hybrid travel experience	
Hydro-Jet	
Hydrotherapy	
hypermobility	
Ice sculpting	
Incognito	
indigenous culture	
indigenous ecotourism	
Indoor Slope	
In-flight Technologies	
influencer	
Info Coctail	
Information Retrieval	
information sensing devices	
info trip	
infrared sensors	
Ingoing tours	
Inhalation	
Inhalatorium	
Inlet	
Innovative Customer Relationship Management-ICRM	
Insitu	
Instant Marketing	
integrated view of the customer	
interactive virtual tour	
interactive voice response (IVR)	
Intercompany	

Yabancı Terim	Önerilen Türkçe Karşılık
Interconnectedness	
internal big data	
internet sweeper	
interoperability	
Interrail	
intranet	
intrinsic attribute	
In-vitro fertilization	
involuntary churn	
Itinerary	
Jigger	
Jingle	
jogging	
joint fare	
Jülyen	
Jun	
jus lie	
key account management	
Keyline	
Kiosk	
Kiosk Marketing	
Kneipp therapy	
Koimesis	
Kokteyl	
Kokteyl istasyonu	
Kombucha	
Konkase	
Konveksiyonel fırın	
Konveyörlü ekmek kızartma makinesi	
Krokan	
Kruton	
Kupaj	
Kuvertür	
Kvass	
Laconium (Sudatorium)	
land arrangements	
land operator	
Larding	
Late Arrival	
Late check in	
Late check out	
lemmatization	
lexicon-based Sentiment Analysis	
Liaison	

Yabancı Terim	Önerilen Türkçe Karşılık
Lifestyle Traveller	
light Fidelity-LiFi	
liminoid	
literary bar-library bar	
literary figure	
literary icon	
literary pilgrim	
literary pilgrimage	
literary salon	
literary shrine	
literary suite	
literary tourism destination	
Lithic	
live view	
live-cam	
local festivals	
local population	
local residents	
location-based services	
Log-book	
Long stay	
Looter	
Luftkur	
Lunch menü	
Lüstre	
Luxury Huts	
Main Course	
Maitre d'hotel butter	
Malpractice	
Maltodextrin	
malvertising	
Mardi Gras	
Marinasyon	
Marine	
Marine Wildlife Tourism	
Marinite	
Mattres Run	
Meadow	
Medical voluntourism	
Menaj	
metagovernance (for sustainability)	
Microformats	
Mikser	

Yabancı Terim	Önerilen Türkçe Karşılık
Minimum Impact Caving Code	
Minimum Impact Rescue Cave Code	
Mire poix	
Mise en place	
Mix	
Mixingglass/spoon	
Mizanplas	
Mobile CRM	
Mobile Integration	
Monosepaj	
Mossue	
Mountainboarding	
M-Traveling Mobile Applications in Tourism	
muay thai	
Mud Therapy	
Multi-agent Systems	
Muslim-friendly hotel	
Naturopathy	
Near Field Communication (NFC)	
neotenous (tourism)	
Neural Networks	
Night Audit	
No show	
No Show invoice	
Non-Consumptive Recreation	
Non-Muslim country	
Non-Muslim tourist	
Noodle	
Nostalgia Sports Tourism	
nowcasting	
Nutrition	
Off the tourist trail	
Off-Piste	
Off-Road Tourism	
omnipresence	
Omnivor	
Online Check-in	
on-trip services	
Opaque sites	
open jaw arrangement	
Operation revenue	

Yabancı Terim	Önerilen Türkçe Karşılık
Ordövr	
Otomasyon	
Outbound Tourism	
outbound travel/tourism	
Outdoor catering	
Outgoing Tourism	
Outside catering	
overbooking	
Override Commission	
Override Premium	
Overwater Villas	
Ozone therapy	
Page	
paintball	
Paint-on-glass animation	
Papillote	
Parasailing	
Parascending	
Part charter	
passcard	
Pate a choux	
Pay-Per-View	
peak	
Peeling	
peer to peer	
Peg Board	
Penetration Pricing	
Pet Travel Scheme	
Philanthropic Tours	
Phytotherapy	
Pick-up Date	
Pilgrimage tours	
Pinscreen animation	
Poche	
Podcast	
Poelle	
Pointer	
Polishing hunt	
Pop Up Hotel	
Pop-Under	
pop-up advising	
Pre-Arrival Call	
Pre-con (pre convention meeting)	
Presidential Suite	

Yabancı Terim	Önerilen Türkçe Karşılık
Progressive Web Apps -	
Prytaneion	
Pub	
Puppet animation	
Queen room	
Queen Size Bed	
Rack rate	
Rack-Bottom Price	
Radiotherapy	
Radonnee	
railpass	
Raw food	
real time location finder	
recommendation intention	
Red-light District	
remarketing	
Remote Tourism -	
Remouillage	
Resort Otel SPA	
Review Helpfulness	
RFM –recency, frequency, monetary- model	
Ribbon stage	
Road Show	
Roll-away bed	
roller-skating	
Rölyef	
Room rack	
round-the-world flight / ticket	
Roux	
Run Of The House	
Run of the House Rate	
Runner	
run-of-ship /guarantee	
Salus Per Aquam (SPA)	
sand animation	
sand kiting	
Sandboard	
Saturnalia	
Saucier	
Sauna	
Sauteuse	
Savusauna	

Yabancı Terim	Önerilen Türkçe Karşılık
Scald	
Scoby	
seafront	
Search Engine Results Page (SERP)-	
sedanter	
sejour tour	
Self Check-in	
Self-Catering	
Self-Drive	
Self-guided Tours	
self-sustainable	
selling point	
Semantic Search	
Semantic Web	
Sensing Technologies	
Sentiment Analysis	
Seriation	
Series operator	
Servant	
service orientation	
Set Meal	
Setup	
Sfenks	
Shakedown Cruise	
Shaker	
Shallow Ecotourist	
Share liquidity ratio	
Sharia-compliant hotel	
Shavot – Pentecost	
Shift Leader	
Shifte	
shipping	
shorex (shore excursion)	
Shot	
Shot Glass Holder/Shot Servis Standı	
Show plate	
Shuttle Bike	
Shuttle Bike Su Bisikleti	
sideboard	
Simmer(ing)	
situated in, ticketed in, sold in, SITI	
Skijoring	
Skipass	

Yabancı Terim	Önerilen Türkçe Karşılık
Skirt	
Skwal	
Skyer kıyı	
Skywalk	
sleep out	
Slurry	
Smart Organizations	
Smidgen	
Smoothie	
Smörgasboard büfe	
Snack	
Snack-bar	
Snorkelling	
Snow Storage	
Snowblade	
Snowboard	
Snowkite	
Snowmobile	
Snowpark	
Social Engagement	
Sommelier	
Sorbet	
Souper menü	
Sous chef	
Sous-Vide	
Speleoloji	
Speleootherapy	
Spelunking	
Split charter	
Spooner	
sport climbing	
squatters	
Stammgäste	
Stand-up	
Stateroom	
Stay over	
STD (Sustainable Tourism Development)	
Stel/Stele	
Steward	
Stiff Peak	
Stoa	
Stock/Fond	
Stop loss	
Stop over	
Store Bededag	

Yabancı Terim	Önerilen Türkçe Karşılık
Suare	
Sundae spoon	
Supper	
Surf and turf	
Swaption	
Sweeping Engines	
Tabildot menü	
Tabildot restoran	
Table D'hote	
TaiChi	
tailor made travel	
Take off place	
Taproom	
tax refund office	
Tecaldarium	
Technophobic Tourist	
Tedqual	
Tekstür	
Termokupl	
Test Marketing	
Thalassotherapy	
Theatron	
Timestamp	
tipping behavior	
Tokenization	
top rope	
Tour order	
Tourist Inversion	
Tourist Reversal	
tourist trap	
Touristhood	
trad climbing	
traffic document	
Tranş	
Tranş limonu	
Transit Lounge	
transnational feminism	
Tranşör	
Tubing- Tobogan – Tobogganing	
turndown service	
Typography Animation	
Ubiquitous artificial intelligence	
Ubiquitous network	

Yabancı Terim	Önerilen Türkçe Karşılık
Ubiquitous sensor network	
Ultralight	
Underwater Zoo	
unfilled room	
Up-sell	
urban literary production	
Use-as-is	
User generated content	
User generated content management	
veneer (environmentalism)	
Vichy	
Vinaigrette	
Vinotherapy	
virtual passport (a.k.a. biometric passport or ePassport)	
Virtual Queuing Systems	
virtual treasure hunt	
visual discovery engine	
voluntary churn	
Voluntary Simple Lifestyle	
Walk Out	
Web Crawling	
Web merkezli bilgi	
Web sitesi	
Web tabanlı	
Web temelli eğitim	
web to store	
web-based	
Web-centric information	
webrooming	
Webrooming	
website referral	
Wellness	
Wellpitals	
Whale/bird watching	
White-water cano	
wi-fi enabled destination	
Wilderness	
Wildfitness	
Wildflowers	
Wingsuit	

Yabancı Terim	Önerilen Türkçe Karşılık
Wireframe	
Workaway System	
Workawayer	
Wushu	
Xc uçuşu	
Xc uçuşu	
X-ray	
Yom Kippur	
Zest	
Zhantan gum	
Zip-line	
Ziplining	

TURİZMDE TÜRKÇENİN KORUNMASI PROJESİ

Projenin Özeti

Dünyanın diğer ülkeleriyle sosyal, ekonomik ve siyasi etkileşimde bulunan her ülkenin dili diğer ülkelerin dillerinden etkilenmektedir. Bu etkilenme sonucu, yabancı dillerden terim anlamlı kelimelerin ödünç alınması söz konusu olmaktadır. Yapısı itibarıyla diğer ülkelerle etkileşimin en yüksek düzeyde gerçekleştiği sektör olması nedeniyle turizm sektörü, yabancı dillerden geçip günlük kullanımın bir parçası olan terimlerin sıklıkla rastlandığı bir sektördür. Türkçe, genel olarak Arapça, Farsça gibi tarihsel bağlardan kaynaklanan kelime geçişlerinin yanında jeopolitik konumu dolayısıyla batısındaki ülkelerin dillerinden de ödünçlenen kelimelerin mevcut olduğu bir dildir. Turizm sektöründe ise, sektörün gelişimini yönlendiren ülkelerin (genellikle Kuzey Amerika ve Avrupa ülkeleri) dillerinden geçmiş terimler, sektörde Türkçenin etkili ve yaygın kullanımını olumsuz etkilemektedir. Küresel temelde Türkiye'nin sektörün önemli bileşenlerinden birisi olduğu düşünüldüğünde, yerleşik Türkçe kelimelerin kullanılmasının doğru olacağı düşüncesinden hareketle, Türk Dil Kurumu ve turizm sektörü paydaşları tarafından ortak Türkçe terimlerin kullanılması ve yaygınlaştırılması amacıyla "Türkçe Turizm Sözlüğü" hazırlanmasına yönelik bir projeye başlanmıştır. Proje kapsamında, öncelikle alanla ilgili bir terim havuzu oluşturulacak ve Türk Dil Kurumu sözlük hazırlama ilkelerine göre bu terimler tanımlanacaktır. Daha sonra turizm sektöründe yabancı dillerden geçerek kullanılan ve Türkçe karşılığı olmayan terimlere tüm turizm paydaşlarının desteğiyle Türkçe karşılıklar üretilecektir. Tanımlanan ve karşılıkları verilen terimler hem basılı hem çevrim içi platformda yayınlanacaktır. Projenin son aşamasında ise, sözlükte yer alan terimlerin kullanımının yaygınlaşması ve Turizm Sektöründe Türkçenin kullanımı ve korunmasının sürdürülebilmesi için tüm paydaşların katkısıyla çeşitli etkinlikler düzenlenecektir.

Projenin Amacı

Turizm sektörünün geliştiği, küresel turizm faaliyetlerin yoğunlaştığı ülkelerin dillerinde kullanılan ve Türkçeye olduğu gibi geçmiş turizm terimlerinin, bir dünya dili olan Türkçede de karşılıklarının belirlenmesi ve açıklamalarının yapılması gerekmektedir. Bu gereklilik göz önüne alınarak hayata geçirilen "Türkçe Turizm Sözlüğü" Projesinin temel amacı, turizm sektöründeki mevcut mesleki kavramların (terimlerin) tanımlanmasının yanında, turizm sektöründe kullanılan ve Türkçe karşılığı bulunmayan yabancı dillerden geçmiş terimlerin kabul edilebilir Türkçe karşılıklarının yer aldığı bir turizm sözlüğünün oluşturulmasıdır. Projenin genel amacı ise, turizm sektörünün tüm paydaşları tarafından benimsenerek kullanılacak Türkçe turizm terimlerini içeren bir sözlük ile ortak bir dil oluşturmaktır. Neticede, turizm sektörünün yabancı dil etkisinden arındırılması vesilesi ile Türkçenin korunması ve gelecek nesillere aktarılması sağlanmaya çalışılacaktır.

Projenin Konusu ve Kapsamı

Etkileşim içinde olunan yabancı ülkelerin dillerinin yoğun etkisinde kalan turizm sektöründe, yabancı dildeki sözcüklerin bir kısmı doğrudan (yabancı dildeki şekliyle) alınarak; bir kısmı ses olarak Türkçeleştirilerek, bir kısmı ise, Türkçe karşılıkları benimsenerek kullanılmaktadır. Ayrıca, zaman içinde bazı terimlerin Türkçe karşılıkları belirlendiği halde bu karşılıkların benimsenerek günlük çalışma hayatına giremediği gözlemlenmektedir. Bu proje kapsamında alanında uzman akademisyenler, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Türk Dil Kurumu uzmanları ve turizm sektörü sivil toplum kuruluşları tarafından

turizm sektöründe yaygın kullanılan yabancı dillerdeki tüm turizm terimleri ele alınacak ve bu terimlerin Türkçe karşılıkları ve açıklamaları belirlenerek bir “Türkçe Turizm Sözlüğü” hazırlanacaktır.

Projenin Özgün Değeri

“Türkçe Turizm Sözlüğü” projesinin her aşamasında ve proje bitiminden sonra elde edilen değerli çıktının sürdürülebilir biçimde benimsenerek yaygınlaşmasında, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Türk Dil Kurumu, üniversitelerin ilgili birimleri ve ilgili tüm sivil toplum kuruluşları aktif biçimde yer alacaklardır. Projenin yürütülmesinde, tüm paydaşların dahil olması ve geniş katılımı benimsenmesi projenin önemini ve değerini arttırmaktadır. Ayrıca “Türkçe Turizm Sözlüğü”, Türkiye’de ilk defa oluşturulacak olup, turizm sektörüne, akademik ve eğitim çevrelerine önemli katkı sağlayacaktır. Tamamı Türkçeleştirilmiş turizm terimleri ile turizm sektöründe görev alacak sonraki nesillerin Türkçe terimleri kullanmaları, bu terimlere ve anlamlarına hâkim olmaları sayesinde Türkçenin turizmde de etkin kullanılır hale gelmesi sağlanacaktır.

Projenin Uygulama Yönetimi

Projenin ilk aşamasında, “Türkçe Turizm Sözlüğü” için turizm ile ilgili temel teşkil edebilecek konular belirlenecek ve bu konulara yönelik Alan Editörleri belirlenecektir. Alan editörlerinin belirlenmesinden sonra her alan editörü tarafından kendi üstlendiği konuya yönelik uzman yazar grubu oluşturulacaktır.

İkinci aşamada, Ankara’da projenin tüm paydaşlarının katılımı ile proje açılış toplantısı yapılacak ve ayrıntılar kamuoyuna duyurulacaktır.

Üçüncü aşamada, alan editörleri öncülüğünde ilgili alanda uzman kişilerden oluşan ekipler tarafından tüm ana konular/başlıklar için turizm ile ilgili yaygın kullanımı olan terimler tespit edilip, listelenecektir. Bu terimler, Türkçe karşılıkları olan ve Türkçe karşılıkları olmayan terimler şeklinde iki ana gruba ayrılacaktır. Yazarlar tarafından bir yandan Türkçe karşılıkları olan terimlerin Türkçe açıklamaları yazılırken; diğer yandan da Türkçe karşılıkları olmayan sözcüklerin Türkçe karşılıkları belirlenecek ve açıklamaları yazılacaktır.

Projenin dördüncü aşamasında, Ankara’da bir çalıştay düzenlenecektir. Bu çalıştayda, daha önceden Türkçe karşılıkları olan ve açıklamaları yapılan terimler ile yeni Türkçe karşılıkları belirlenen ve açıklanan terimler ayrı listeler halinde tüm paydaşların değerlendirmesine/görüşlerine sunulacaktır. Çalıştay kapsamında, tüm terimler, ilgili paydaşlardan oluşturulan komisyonlar tarafından incelenecek ve karşılıklı mutabakatla terimlerin Türkçe karşılıklarına ve açıklamalarına son şekli verilecektir.

Beşinci aşamada, çalıştay neticesinde son şekli verilen “Türkçe Turizm Sözlüğü”, Türk Dil Kurumu tarafından basılacaktır. Ayrıca yine Türk Dil Kurumu tarafından “Türkçe Turizm Sözlüğü” çevrimiçi olarak kullanıcılara sunulacaktır.

Son aşamada ise, Kültür ve Turizm Bakanlığı aracılığıyla sektör temsilcilerinin “Türkçe Turizm Sözlüğü”nü (basılı/çevrim içi) kullanması zorunlu hale getirilecek (her turizm paydaşının internet sitelerine konulacak); sözlükte yer alan turizm terimlerinin geçtiği tüm yazılı belgeler, kanunlar, anlaşmalar, yönetmelikler belirlenen Türkçe terimler doğrultusunda tekrar şekillendirilecektir. Terimlerin kullanımının devamlılığı yine Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından kontrol edilerek, gerekli düzenlemelerin yapılmaması durumunda Bakanlık tarafından belirlenen yaptırımlar uygulanacaktır.

Projenin Yaygın Etki / Katma Değeri

Proje sonunda ortaya çıkacak “Türkçe Turizm Sözlüğü” içinde yer alan sözcüklerin turizm sektöründe, ilgili kamu kurumlarında ve turizm eğitimi veren tüm kurumlarda kullanılmaya başlanmasıyla, yabancı dillerdeki sözcüklerin etkisinde kalan turizm sektörünün, yabancı dillerin etkisinden arındırılması söz konusu olacağından yabancı dillerden ödünçlenen terimlerin kullanımı gittikçe azalacak ve toplumsal yaşamda da Türkçenin korunması ve düzgün kullanılmasına destek olunacaktır. Türkçe karşılıkları belirlenerek yaygınlaştırılmış turizm terimlerinin kullanımı, Türkçe konuşulan ülkelerdeki sektörleri de içine alacak şekilde etki yaratabilecektir. Ayrıca yürütülecek bu projenin çıktısı olarak “Türkçe Turizm Sözlüğü” oluşturulması ve muhtemel sonuçları, diğer sektör/alanlara da örnek olabilecek ve farklı sektör/alanlarda gerçekleştirilecek benzer projelerle Türkçenin korunmasına katkı sağlanacaktır.

Somut Çıktıları

Projenin somut çıktısı, turizmde yaygın olarak kullanılan yabancı dillerden geçmiş terimlerin Türkçe karşılıklarını ve açıklamalarını içerecek bir “Türkçe Turizm Sözlüğü” (basılı ve çevrim içi) geliştirilmesidir.

Takvim (Bugüne Kadar Yapılan Toplantılar ve Yürütülen Çalışmalar)

6 Temmuz 2020 - Tahmini Madde Sayıları	Alan Editörlerinin tahmini madde sayıları ile görev alacak yazar sayılarını belirlemesi ve Editörlüğe bildirmesi
9 Temmuz 2020 - 21.00 - Türk Dil Kurumu Eğitimi	Türk Dil Kurumu tarafından Alan Editörlerine ve yazarlarına terim yazım eğitimi verilmesi
İlerleyen bir tarihte belirtilecektir. - Yazar İsimleri	Alan Editörlerinin görev alacak yazar isimlerini belirlemesi ve Editörlüğe bildirmesi
30 Eylül 2020 - Terim Havuzunun Oluşturulması	Alan Editörleri ve yazarların iş birliği ile terim havuzunun oluşturulması ve Editörlüğe bildirilmesi
25 Aralık 2020 - Nihai Terim Listesi	Editörlüğün, Alan Editörlerine nihai terim listesini iletmesi
28 Aralık 2020 - Madde Dağıtımları	Alan Editörleri tarafından yazarlara madde dağıtımlarının yapılması, terimlerin tanımlanması ve editörlüğe gönderilmesi
Şubat 2021 - Çalışma Komisyonları	Türkçe karşılıkları bulunmayan terimler için çalışacak komisyonların belirlenmesi ve toplantıların gerçekleştirilmesi
İlerleyen bir tarihte belirtilecektir. - ÇALIŞTAY (Henüz gerçekleştirilmedi)	Proje sürecinde tespit edilen Türkçe karşılıkları bulunmayan terimlerin Türk Dil Kurumu ve diğer paydaşlarla iş birliği ile Türkçe karşılıklarının oluşturulması çalıştay